

Når hjertet er en elpisker

af Mette Vedsø

Viborg, januar 2021

"Bare så det ikke bliver akavet"

Når hjertet er en elpisker har ganske fortjent fået fremragende anmeldelser. Romanen har håb, humor og sproglige finurligheder. Den er bedst anvendt i slutningen af 8. eller 9./10. klasse.

Pi er anderledes ... i hvert fald ikke som sin bror eller forældre. Og da hun i en kombination af angst og andre invaliderende tanker falder om i engelsktimen i 1.g, så bliver hendes verden lige pludselig forvandlet til opgængens miniunivers. Men her er der uventet hjælp at hente hos gamle Gillian Brown og Vicky "Jeg fik ikke nok ilt under fødslen".

Håbet og humoren ... og et par "konstruktioner" fx Gillian og Vicky gør, at man efterlades med håb for Pi. Man sidder efter endt læsning lidt lettere om hjertet, end tilfældet er ved mange andre ungdomsbøger, der omhandler det svære teenageliv.

Og det er måske en ny tendens? Det er stadig hårdt at være ung, men med lidt humor, held og den rette indstilling, så er der lys for enden af tunnelen. Nogle anmeldere (og lærere?) synes, at der er for mange happy endings i Mette Vedsøs forfatterskab. Skulle du have det på samme måde, så er der masser af ungdomsromaner, der kun har sort på paletten.

Jeg har lavet en huskeseddel med de titler, vi har af Mette Vedsø i VIA CFU:

<http://mitCFU.dk/lnky8m2>

Overvej, om hendes forfatterskab ikke kunne være et fordybelsesområde: Vedsø har jo begået en novellesamling, **To minutter i dommedag**, nogle af novellerne er velegnede prøveoplæg.

Til at supplere litteraturarbejdet kan man vælge en tv-udsendelse med motiviske perspektiveringsmuligheder. Her er nogle muligheder:

Fanget af angst (1) – Carolines historie: <http://via.mitcfu.dk/TV0000111998>

Fanget af angst (2) – Dittes historie: <http://via.mitcfu.dk/TV0000111999>

Deadline (14.06.2019): <http://via.mitcfu.dk/TV0000116714>

Et ægte par (1): <http://via.mitcfu.dk/TV0000116131>

Husk: Ideerne på de næste sider er kun indløbet til det egentlige litteraturarbejde, som foregår i klassens fortolkningsfællesskab. Du skal udvælge de spørgsmål, du finder bedst egnet til din klasse – og skrotte de andre ... og meget gerne supplere med egne ideer til litteraturarbejdet. Derfor findes denne pæd. vejledning både som pdf og i wordformat.

God fornøjelse med bogen.

Finn Bangsgaard (fb@viauc.dk)

Pæd. konsulent ved VIA CFU

Når hjertet er en elpisker af Mette Vedsø

Viborg, januar 2021

Inden læsning

Tjek sidetal, for- og bagside, typografi og bogens øvrige opsætning: Hvad er dit umiddelbare indtryk? Hvor meget betyder bogens "form" for dine læseforventninger og -læselyst?

Din lærer er begejstret

Læs side 5: Din lærer påstår, at hun er vild med dette anslag. Kom med tre grunde til, at hun er det. Hvad synes du selv?

§6.5

Læs s. 29 (*Sidespring ... ender på s.*) og tjek §6.5 (fx i roplus.dk) – forklar genitivreglen. Hvor fedt ville det være at skulle skrive Pis, hver gang man laver genitiv?

Pis mor/pismor

Genlæs s. 11-12 (*De kører mig hen ... toppen af ting.*) og s. 14 (*Mor er en strøm ... måske lidt sårbart?*). Her møder vi Pis mor første gang. Hvad var dit førstehåndssindtryk?

Angsten

Genlæs s. 25-28 (*Jeg ved præcis ... samtalemne ved spisebordet*): Hvad tænker du?

"Bare så det ikke bliver akavet" vs "Vi er gode til svimmelhed og gips, og hvad der ellers kommer ind fra højre"

Sammenhold morens reaktioner og udsagn på s. 36 og 37 (*Moren hedder Bianca ... Ud med det*) med Biancas reaktioner og udsagn på s. 58 og 59 (*Halløjsa ... aer hun mig over kinden*). Hvad tænker du? Kom blandet andet ind på, hvordan forældre skal reagere, hvis de har teenagere med problemer, som er svære at sætte ord på.

At kunne se gennem og bagom et handicap – og få øje på mennesket

Genlæs s. 56 og 57 (*Jeg tænker, det er posten ... Vicky ser helt overrasket ud*). Hvorfor går Pi med Vicky ... og hvad tænker du om det?

Pis gode gerninger

Oprems nogle af de gode gerninger, som Pi gør – fx at følge Vicky i klub. Kan det have noget med Pis sygdom at gøre?

Selvopfyldende profetier

Hvad betyder udtrykket? Læs de konkluderende sætninger, som forældrene siger om Pi på s. 71 (*Det er godt ikke at isolere sig ... Pi er lidt sart i det*). Hvad betyder det for opdragelse og opvækst, hvis forældrene på den måde definerer deres børn?

"It is the unhappy times that shapes you"

Hvad mener Gillian? Har hun ret?

4 - 5 - 3

Udvælg fire af bogens personer, og skriv fem tillægsord, der beskriver dem. Hvilke 3 tillægsord ville de selv vælge?

Når hjertet er en elpisker

af Mette Vedsø

Vejrvignetter

Hvilken betydning har disse?

Humor

Find 3-5 sjove steder i bogen, som din lærer ville grine af: Hvad synes du?

Ingen amoriner

Du har netop læst en ungdomsbog, hvor hovedpersoner IKKE er forelsket i nogen. Hvad har det betydet for din læseoplevelse?

Bogens mange motiver

Der er mange forskellige motiver i Når hjertet er en elpisker: Altså genkendelige situationer og/eller konflikter – fx angst, mor-datter-forhold, præstationskultur, at turde at være ven med en handicappet, at træde i karakter, Udvælg 2 af de vigtigste, og skriv i en sætning til hver af motiverne, hvad vi skal lære af at læse denne bog.

Forældre: "You can't live with them – you can't live without them"

Giv 3 gode og realistiske råd til henholdsvis Pis mor og far, der kan forbedre forholdet til Pi.

En hjertevarm og filmisk roman

På bogens bagside står dette: Hvad mener forlaget med disse to tillægsord? Er du enig?

Gruppeforedrag

Jeres lærer inddeler jer i grupper. Hver gruppe skal forberede et mundtligt foredrag på 3-5 minutter om et af bogens motiver:

Angst

Handicap

Forældrerelation

Venskab

Endofiner

Præstationskultur

Opmærksomhedskultur

OCD

At træde i karakter

At læse bøger med håb og humor

Måske kan I få godkendt et andet motiv fra bogen?

Kreaopgave om opgangens beboere

Lav en kreativ og visuel opgave/fremstilling, der portrætterer opgangen og dens beboere.

Når hjertet er en elpisker af Mette Vedsø

Mads & Monopolet

Først vælger jeres lærer en podcast, hvor I hører nogle af de dilemmaer, som Monopolet er blev udsat for.

Så danner jeres lærer grupper med 5-7 elever i hver. I hver gruppe skal der være en af personerne fra **Når hjertet er en elpisker** – der ringer ind og fremlægger sit dilemma. Der er følgende personer at vælge imellem (Bianca, Moren, Faren, Kat, Gillian Brown, Jude). I hver gruppe vælger I også en, der skal være Mads Steffensen samt to andre personer fra bogen. Den/de sidste personer skal være autentiske personer. Vælg nogle med holdninger i stedet for "sjove/skæve" personer. Det behøver ikke at være nogle, der har været med i Monopolet i virkeligheden.

I skriver et storyboard sammen, øver flere gange og spiller det for resten af klassen.

God fornøjelse

Finn Bangsgaard

fb@viauc.dk

Pæd. konsulent ved VIA CFU